

Sygn. akt III Ca 1226/20

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Andrzej Dyrda

Protokolant Marzena Makoś

po rozpoznaniu w dniu 14 lipca 2022 r. na rozprawie

sprawy z wniosku A. K. (1)

z udziałem J. K.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji wnioskodawczyni i uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 22 lipca 2020 r., sygn. akt I Ns 457/18

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że:

1. w punkcie I. ustalić, iż w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni A. K. (1) i uczestnika postępowania J. K. wchodzi następujące rzeczy:

- a) **lodówka A. C. model (...) o wartości 50 zł (pięćdziesiąt złotych),**
- b) **meble kuchenne składające się z szafek stojących (szafka narożna, szafka o szerokości 40 cm, szafka o szerokości 40 cm z szufladami, szafka o szerokości 30 cm, szafka o szerokości 50 cm, szafka pod zlew, szafka wysoka o szerokości 40 cm i wysokości 220 cm, szafek wiszących (szafka narożna, szafka o szerokości 40 cm z szufladami, szafka o szerokości 30 cm, szafka o szerokości 50 cm), stół okrągły z płyty meblowej o średnicy 85 cm z chromowaną nogą, cztery sztuki krzesel (chrom plus skaj) o wartości 450 zł (czteryście pięćdziesiąt złotych),**
- c) **szafa na ubrania w przedpokoju o wartości 200 zł (dwieście złotych),**
- d) **telewizor T. (...) o wartości 210 zł (dwieście dziesięć złotych),**
- e) **zestaw kina domowego (...) SA (...) i głośniki stojące (...)om, dwie sztuki, leżąca (...)om – jedna sztuka oraz stojąca(...)o wartości 200 zł (dwieście złotych),**
- f) **rozkładana kanapa rogowa o wartości 100 zł (sto złotych),**
- g) **meble – meblościanka w kolorze czarnym składająca się z dwóch szaf, jednej witryny i dwóch regałów po 90 cm szerokości każdy - o wartości (50 zł pięćdziesiąt złotych),**
- h) **stolik na telewizor o wartości 30 zł (trzydzieści złotych),**

- i) **stół owalny (ława) z szybą o wartości 55 zł (pięćdziesiąt pięć złotych),**
 - j) **oszczędności stron w kwocie 4.154,89 zł (cztery tysiące sto pięćdziesiąt cztery złote i osiemdziesiąt dziewięć groszy),**
 - k) **samochód C. (...) z 2004 roku o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 7.000 zł (siedem tysięcy złotych),**
 - l) **środki zgromadzone przez wnioskodawczynię na subkoncie w ZUS w kwocie 10.771,56 zł (dziesięć tysięcy siedemset siedemdziesiąt jeden złotych i pięćdziesiąt sześć groszy)**
- o łącznej wartości 23.271,45 zł (dwadzieścia trzy tysiące dwieście siedemdziesiąt jeden złotych i czterdzieści pięć groszy);**

2. w punkcie II. dokonać podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestnika postępowania w ten sposób, iż na wyłączną własność:

- a) **wnioskodawczyni przyznać rzeczy określone w punktach 1. a) - i) oraz połowę środków określonych w punkcie 1. l) postanowienia;**
- b) **uczestnikowi postępowania przyznać rzeczy określone w punktach 1. j) i k) oraz połowę środków określonych w punkcie 1. l) postanowienia;**

3. w punkcie IV. w miejsce kwoty 43.972,62 zł ustalić nakład z majątku odrębnego na majątek wspólny stron w kwocie 3.431 zł (trzy tysiące czterysta trzydzieści jeden złotych);

4. w punkcie V. w miejsce kwoty 16.004,95 zł zasądzić kwotę 6.378,80 zł (sześć tysięcy trzysta siedemdziesiąt osiem złotych i osiemdziesiąt groszy);

5. po punkcie IX. dodać punkt X. w brzmieniu: umorzyć postępowanie w części dotyczącej cofniętego wniosku uczestnika postępowania;

II. oddalić apelacje w pozostałych częściach.

SSO Andrzej Dyrda

Sygn. akt III Ca 1226/20

UZASADNIENIE

A. K. (1) domagała się ustalenia, iż w skład majątku dorobkowego A. K. (1) i J. K. wchodzi następujące prawa i rzeczy: samochód osobowy marki C. (...) z 2004 roku nr rejestracyjny (...), oszczędności pozostające w posiadaniu uczestnika, a uzyskane przez niego między innymi z tytułu odprawy emerytalnej, „Barbórek” i „14”. Wniosła też o dokonanie podziału majątku dorobkowego poprzez przyznanie na wyłączną własność uczestnika samochodu oraz zasądzenia od uczestnika na jej rzecz spłaty w wysokości połowy wartości samochodu i oszczędności stron.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik postępowania J. K. wniósł o ustalenie, iż w skład majątku wspólnego wchodzi następujące prawa i rzeczy: prawo najmu lokalu mieszkalnego położonego w R. przy ul. (...), wyposażenie lokalu mieszkalnego w postaci sprzętu RTV, AGD oraz mebli w tym: pralka automatyczna, lodówka, meble kuchenne, szafa na ubrania w przedpokoju, dwa łóżka dla dzieci dwa telewizory z wyświetlaczem (...), zestaw kina domowego, rozkładana kanapa rogowa, wyposażenie pokoju dziennego (meble, wykładzina, stolik na telewizor, stół oraz dywan). Wniósł o ustalenie równych udziałów w majątku wspólnym oraz o ustalenie, że poniósł nakłady i wydatki z majątku osobistego na majątek wspólny w łącznej wysokości 15 602,09 zł z tytułu spłaty zaległego czynszu, zaległych rat

abonamentu RTV, spłaty pożyczki gotówkowej, spłaty karty kredytowej CA V. Standard, zwrotu wydatków na remont lokalu, spłaty rat ubezpieczenia samochodu.

Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej postanowieniem z dnia 22 lipca 2020r. ustalił, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni A. K. (1) i uczestnika J. K. wchodzi następujące prawa i rzeczy:

- 1) prawo najmu lokalu mieszkalnego położonego w R. przy ul. (...) o wartości 62 500 zł,
- 2) pralka automatyczna (...) (...) o wartości 900 zł,
- 3) lodówka A. C. model (...) o wartości 50 zł,
- 4) meble kuchenne składające się z szafek stojących (szafka narożna, szafka o szerokości 40 cm, szafka o szerokości 40 cm z szufladami, szafka o szerokości 30 cm, szafka o szerokości 50 cm, szafka pod zlew, szafka wysoka o szerokości 40 cm i wysokości 220 cm), szafek wiszących (szafka narożna, szafka o szerokości 40 cm z szufladami, szafka o szerokości 30 cm, szafka o szerokości 50 cm), stół okrągły z płyty meblowej o średnicy 85 cm z chromowaną nogą, cztery sztuki krzeseł (chrom plus skaj) o wartości 450 zł,
- 5) szafa na ubrania w przedpokoju o wartości 200 zł,
- 6) dwa łóżka dla dzieci o wartości 80 zł,
- 7) telewizor T. (...) o wartości 210 zł
- 8) zestaw kina domowego (...) SA HT 845 i głośniki stojące (...)om, dwie sztuki, leżąca (...)om - jedna sztuka oraz stojąca (...) o wartości 200 zł,
- 9) rozkładana kanapa rogowa o wartości 100 zł,
- 10) meble - meblościanka w kolorze czarnym składająca się z dwóch szaf, jednej witryny i dwóch regałów po 90 cm szerokości każdy o wartości 50 zł
- 11) stolik na telewizor o wartości 30 zł,
- 12) stół owalny (ława) z szybą o wartości 55 zł,
- 13) oszczędności stron w kwocie 4 154,89 zł,
- 14) samochód C. (...) z 2004 o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 7 000 zł,
- 15) środki zgromadzone przez wnioskodawczynię na subkoncie w ZUS w kwocie 10771,56 zł o łącznej wartości 86 751,45 zł.

Następnie Sąd dokonał podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestnika postępowania w ten sposób iż na wyłączną własność: uczestnikowi postępowania przyznać prawa i rzeczy określone w punkcie I podpunkt 1-14 oraz połowę środków określonych w punkcie I podpunkt 15 postanowienia, natomiast wnioskodawczyni przyznał połowę środków określonych w punkcie I podpunkt 15 postanowienia. Sąd ustalił także, że udziały stron w majątku wspólnym są równe oraz, że uczestnik postępowania poczynił nakład z majątku odrębnego na majątek wspólny stron w kwocie 43 972,62 zł i zasądził od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni kwotę 16 004,95 zł tytułem wyrównania udziałów w majątku wspólnym płatną w ciągu miesiąca od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie jak również zasądził od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni kwotę 250 zł tytułem zwrotu połowy uiszczonych przez wnioskodawczynię opłaty od wniosku. Sąd nakazał także pobrać od wnioskodawczyni i uczestnika postępowania na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej kwotę po 1 269,72 zł tytułem połowy nieuiszczonych opłat wynagrodzenia biegłych oraz zniósł wzajemnie koszty zastępstwa.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że wyrokiem z dnia 14 stycznia 2016 r. wydanym w sprawie o sygn. akt I RC 987/14 Sąd Okręgowy w Gliwicach rozwiązał małżeństwo J. K. z A. K. (2) z domu M. zawarte przez nich w dniu 15 kwietnia 1995 r. w R. zarejestrowane w Urzędzie Stanu Cywilnego w R. za numerem (...). Powyższy wyrok uprawomocnił się z dniem 6 grudnia 2016 r.

W okresie małżeństwa strony postępowania uzyskały prawo najmu lokalu mieszkalnego położonego w R. przy ul. (...). Uczestnik postępowania J. K. w dniu 14 marca 2017r. złożył oświadczenie, w którym zrzekł się prawa najmu do lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w R. - K..

Wartość prawa najmu lokalu mieszkalnego nr (...) usytuowanego w budynku nr (...) przy ulicy (...) w R. według stanu na dzień 6 grudnia 2016r. a cen aktualnych wynosi 62 500 zł

W okresie małżeństwa strony postępowania nabyły następujące ruchomości o wartości według cen aktualnych: pralkę automatyczną (...) (...) o wartości 900 zł, lodówkę A. C. model (...) o wartości 50 zł, meble kuchenne składające się z szafek stojących (szafka narożna, szafka o szerokości 40 cm, szafka o szerokości 40 cm z szufladami, szafka o szerokości 30 cm, szafka o szerokości 50 cm, szafka pod zlew, szafka wysoka o szerokości 40 cm i wysokości 220 cm), szafek wiszących (szafka narożna, szafka o szerokości 40 cm z szufladami, szafka o szerokości 30 cm, szafka o szerokości 50 cm), stół okrągły z płyty meblowej o średnicy 85 cm z chromowaną nogą, cztery sztuki krzeseł o łącznej wartości 450 zł, szafę na ubrania w przedpokoju o wartości 200 zł, dwa łóżka dla dzieci o wartości 80 zł, telewizor T. (...) o wartości 210 zł, zestaw kina domowego (...) SA (...) i głośniki stojące (...)om, dwie sztuki, leżące (...)om - jedna sztuka oraz stojące (...) o wartości 200 zł. rozkładaną kanapę rogowa o wartości 100 zł, meble - meblościanka w kolorze czarnym składająca się z dwóch szaf, jednej witryny i dwóch regałów po 90 cm szerokości każdy o łącznej wartości 50 zł, stolik na telewizor o wartości 30 zł, stół owalny z szybą o wartości 55 zł.

Ponadto strony postępowania w czasie pozostawania w związku małżeńskim zakupiły samochód osobowy C. (...), rok produkcji 2004 o aktualnej wartości 7 000 zł.

Na dzień 6 grudnia 2016 r. uczestnik postępowania J. K. posiadał na swoim rachunku bankowym oszczędności w kwocie 4 154,89 zł.

Wartość środków zgromadzonych na subkoncie w ZUS-ie przez wnioskodawczynię na dzień 6 grudnia 2016 r. wynosiła 10 771,56 zł.

W okresie od maja 2017 roku do grudnia 2019 roku uczestnik postępowania J. K. uiszczył czynsz za lokal mieszkalny położony w R. przy ulicy (...) w R. w łącznej kwocie 24 102,06 zł. Po ustaniu małżeństwa stron postępowania J. K. uiszczał składki ubezpieczeniowe za samochód marki C. w następujących kwotach: 579 zł, 624 zł, 590 z, 576 zł, 588 zł. Łącznie uczestnik postępowania poczynił nakłady z majątku odrębnego na majątek wspólny stron w kwocie 42 972.62 zł.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd, uprzednio wskazując podstawy prawne zgłoszonego żądania, tj. art. 31 § 1 k.r. i o., art. 43 § 1 k.r. i o., art. 45 § 1 k.r. i o., art. 567 § 1 k.p.c. oraz art. 680 i nast. k.p.c. i art. 617 i nast. k.p.c. zw. z art. 688 k.p.c., stwierdził, że pomiędzy stronami sporna była kwestia, czy na dzień ustania wspólności majątkowej do majątku wspólnego wchodziło prawo najmu lokalu mieszkalnego położonego w R. przy ul. (...) stwierdzając, po analizie materiału dowodowego, iż prawo najmu do majątku wspólnego wchodziło, a jego wartość została ustalona na podstawie opinii biegłej z zakresu szacowania nieruchomości.

Następnie Sąd uznał, że wnioskodawczyni nie wykazała, iż w skład majątku wspólnego stron postępowania wchodzi środki uzyskane przez uczestnika postępowania z tytułu odprawy emerytalnej, „barbórek”, czy „14 pensji”.

Zakres ruchomości wchodzących w skład majątku wspólnego Sąd ustalił na podstawie zeznań stron postępowania. Wartość samochodu wchodzącego w skład majątku wspólnego Sąd przyjął na podstawie zgodnego oświadczenia stron postępowania, a pozostałych ruchomości na podstawie opinii biegłej z zakresu szacowania ruchomości.

Sąd ustalił, że wartość środków zgromadzonych na subkoncie w ZUS-ie przez wnioskodawczynię na dzień 6 grudnia 2016 r. wynosiła 10 771,56 zł.

Sąd wskazał, że omyłkowo w punkcie II litera a błędnie przyznał określone tam prawa i rzeczy na rzecz uczestnika postępowania, podczas gdy rzeczy te i prawa winny zostać przyznane wnioskodawczyni, zgodnie z przedstawionymi przez strony i ich pełnomocników stanowiskami.

Sąd uznał, że uczestnik postępowania poczynił nakłady w następującej wysokości: 579 zł, 624 zł, 590 zł, 576 zł, 588 zł z tytułu ubezpieczenia w sumie kwotę 2 957 zł, jak również nakłady związane z czynszem ponoszonym przez uczestnika w kwotach 13 242,56 zł i 24 018,86 zł oraz kwoty 4 x 720 zł, kwotę 300 zł i 491 zł - w sumie 3 671 zł.

Sąd dokonał podziału majątku wspólnego stron postępowania w ten sposób, iż przyznał wnioskodawczyni połowę środków zgromadzonych na subkoncie w ZUS-ie przez wnioskodawczynię na dzień 6 grudnia 2016 r. Pozostałe składniki majątku wspólnego zostały przyznane na wyłączną własność uczestnika postępowania, mimo iż wnosił on o przyznanie mu tylko samochodu. albowiem w opinii Sądu, oceniając sytuację finansową wnioskodawczyni, nie ma ona realnych możliwości dokonania spłaty uczestnika postępowania tytułem wyrównania udziałów w majątku wspólnym.

Sąd ustalił, iż udziały stron w majątku wspólnym są równe zgodnie z dyspozycją z art. 43 § 1 k.r. i o., gdyż żadna ze stron nie wносиła o orzeczenie nierównych udziałów w majątku wspólnym.

Ustalając wysokość spłaty tytułem wyrównania udziałów w majątku wspólnym, przy uwzględnieniu wartości nakładów dokonanych z majątku osobistego uczestnika postępowania na majątek wspólny, w ostatecznym rozrachunku, Sąd zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwotę 16 004,95 zł płatną w ciągu 1 miesiąca od daty uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wypadku opóźnienia w płatności. W ocenie Sądu tak ustalony harmonogram spłaty pozwala zabezpieczyć interes wnioskodawczyni, a zarazem nie będzie zbyt nadmiernym obciążeniem dla uczestnika postępowania. Należy przy tym zauważyć, iż strona zobowiązana do spłaty nie wносиła o rozłożenie płatności na raty. Nie składała również wniosku o odroczenie terminu spłaty, pomimo iż art. 212 § 3 k.c. przewiduje, iż w razie rozłożenia dopłat i spłat na raty terminy ich uiszczenia mogą być rozłożone na łączny okres dziesięciu lat. Ponadto w wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie sąd na wniosek dłużnika może odroczyć termin zapłaty rat już wymagalnych.

Sąd zasądził od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni kwotę 250 zł tytułem zwrotu połowy opłaty od wniosku na zasadzie art. 520 § 2 k.p.c. , albowiem interesy stron postępowania były sprzeczne.

O nieuiszczonych kosztach procesu poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa Sąd orzekł w punktach VII i VIII postanowienia na podstawie art. 83 ust. 2 u.k.s.c. w zw. z art. 113 ust. 1 u.k.s.c. w zw. z art. 520 § 2 k.p.c. Na zasadzie cyt. przepisów Sąd nakazał pobranie po połowie nieuiszczonych kosztów postępowania od obydwu stron postępowania.

Sąd zniósł wzajemnie koszty zastępstwa procesowego na zasadzie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Apelację od tego orzeczenia wniosła wnioskodawczyni i uczestnik postępowania.

Wnioskodawczyni zaskarżyła wyrok w części, tj. co do pkt I 1, 2, 6, 7, 13, II, IV, V i VII, podnosząc przy tym zarzut obrazy przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia tj. naruszenie art. 232 k.p.c. i 233 § 1 k.p.c. polegające na braku wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, poczynieniu ustaleń sprzecznych z zebrany materiałem bądź w oparciu o nieudowodnione twierdzenia uczestnika, w szczególności:

1) ustaleniu, że w skład majątku dorobkowego podlegającego podziałowi wchodzi:

a) prawo najmu opisane w pkt I 1, podczas gdy prawo najmu uczestnika nie istniało w dacie orzekania - wygasło wskutek złożonego przez niego oświadczenia, które wnioskodawczyni potraktowała jako częściowy podział majątku dokonany przed wszczęciem postępowania sądowego

b) ruchomości opisane w pkt I 2 i 6 pomimo, że pełnomocnik uczestnika na rozprawie w dniu 18.07.2019 r. cofnął wniosek o ich rozliczenie (protokół (...):45:00)

c) telewizor opisany w pkt I 7, który stanowi własność syna stron, oszczędności stron podlegające podziałowi wynoszą 4.154,89 zł, podczas gdy powinna zostać przyjęta kwota 27.554,89 zł,

2) ustaleniu, że uczestnik poczynił nakład z majątku odrębnego na majątek wspólny stron w kwocie 43.972,62 zł, podczas gdy faktycznie nakład uczestnika wyniósł 2.741,00 zł,

3) dokonaniu podziału majątku dorobkowego w sposób sprzeczny z wnioskami obu stron (co zresztą Sąd przyznał w uzasadnieniu, wskazując na swoją „omyłkę”),

Na tych podstawach wniosła o zmianę orzeczenia:

1) w pkt I: poprzez wyeliminowanie składników majątku z ppkt 1, 2, 6, 7, przyjęcie w pkt 13 kwoty oszczędności w wysokości 27.554,89 zł, przyjęcie łącznej wartości majątku dorobkowego w kwocie 46.461,45 zł,

2) w pkt II poprzez przyznanie na rzecz wnioskodawczyni ruchomości, z wyłączeniem samochodu oraz środków na subkoncie ZUS, zaś uczestnikowi samochodu i oszczędności,

3) w pkt IV poprzez ustalenie, iż uczestnik poniósł nakłady w wysokości 2.741,50 zł,

4) w pkt V poprzez zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwoty 9.953,66 zł tytułem wyrównania udziałów w majątku wspólnym.

Nadto wniosła o uchylenie orzeczenia w pkt VII i obciążenie kosztami w całości uczestnika oraz zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kosztów postępowania przed Sądem II instancji według norm przepisanych, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w płatności, ewentualnie, w razie przyjęcia, że prawo najmu lokalu podlegać winno podziałowi, wniosła o zmianę orzeczenia w:

1) pkt II poprzez przyznanie na rzecz wnioskodawczyni prawa najmu lokalu, ruchomości, z wyłączeniem samochodu oraz środków na subkoncie ZUS, zaś uczestnikowi samochodu i oszczędności,

2) pkt IV poprzez ustalenie, iż uczestnik poniósł nakłady w wysokości 2.741,50 zł, a wnioskodawczyni nakłady w wysokości 43.092,22 zł,

3) pkt V poprzez zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwoty 249,78 zł tytułem wyrównania udziałów w majątku wspólnym,

jak również uchylenie orzeczenia w pkt VII i obciążenie kosztami w całości uczestnika oraz zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kosztów postępowania przed Sądem II instancji według norm przepisanych, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w płatności.

Uczestnik apelację zaskarżył postanowienie w części, tj. co do pkt. II, IV i pkt. V, zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego, a to

1) art. 212 § 2 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. w zw. z art. 46 k.r.o., poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, a polegające na dokonaniu podziału majątku wspólnego stron postępowania w sposób niezgodny z okolicznościami faktycznymi, tj. niezgodnie z dotychczasowym sposobem korzystania przez strony z poszczególnych rzeczy i praw wchodzących w jego skład, a także niezgodnie z wolą stroną (tj. poprzez przyznanie na wyłączną własność Uczestnikowi praktycznie wszystkich składników, zaś W. wyłącznie połowę środków zgromadzonych przez nią na jej subkoncie ZUS) - podczas gdy to wnioskodawczyni powinna była otrzymać składniki majątkowe wymienione w pkt. I ppkt. 1- 12 zaskarżonego

orzeczenia (a także połowę środków zgromadzonych na subkoncie ZUS), zaś Uczestnik - prawa i rzeczy wymienione w pkt. 1 ppkt. 13-14 orzeczenia (a także drugą połowę środków zgromadzonych na subkoncie ZUS);

2) art. 212 § 1 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. w zw. z art. 46 k.r.o. oraz art. 45 § 1 i § 2 k.r.o., poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, polegające na dokonaniu wadliwych rozliczeń między stronami tytułem wyrównania udziałów w majątku wspólnym oraz tytułem spłat i dopłat w związku z nakładami poczynionymi przez strony (tj. poprzez zasądzenie od Uczestnika na rzecz W. ni łącznej kwoty 16.004,95 zł) - podczas gdy to Uczestnik powinien był otrzymać z tego tytułu od strony przeciwnej (przy uwzględnieniu prawidłowego sposobu podziału majątku) łącznie kwotę 54.709,31 zł (w tym 32.412,50 zł tytułem wyrównania udziałów i 22.296,81 zł tytułem rozliczenia nakładów);

Zarzuca również naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., poprzez dokonanie dowolnej, sprzecznej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego oceny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie (w postaci polis ubezpieczeń samochodowych), skutkującej błędem w ustaleniach faktycznych i przyjęciem, że Uczestnik postępowania poczynił nakłady ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny stron w kwocie 43.972,62 zł - podczas gdy nakład ten wyniósł 44.593,62 zł.

Na tych podstawach wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia:

1) w pkt. 11 poprzez przyznanie wnioskodawczyni na wyłączną własność praw i rzeczy określonych w pkt. I ppkt. 1-12 oraz połowę środków określonych w pkt. I ppkt. 15 postanowienia, a uczestnikowi na wyłączną własność praw i rzeczy określonych w pkt. 1 ppkt. 13 i 14 oraz połowę środków określonych w pkt. 1 ppkt. 15 postanowienia;

2) w pkt. IV poprzez ustalenie, że uczestnik poczynił nakłady z majątku osobistego na majątek odrębny stron postępowania w kwocie 44.593,62 zł;

3) w pkt. V poprzez zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika postępowania kwoty 54.709,31 zł tytułem wyrównania udziałów w majątku wspólnym i rozliczenia nakładów, płatną w ciągu miesiąca od dnia uprawomocnienia się postanowienia, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie,

a nadto zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika zwrotu kosztów procesu apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego przed sądem II instancji, według norm przepisanych, a na wypadek nieuwzględnienia powyższego ustalenie, że każda ze stron ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie; ewentualnie - na wypadek uznania, że Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy lub, że zachodzi potrzeba przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości - uchylenie zaskarżonego orzeczenia w.w. części i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zakwalifikował roszczenie wnioskodawczyni przyjmując za podstawę prawną swego rozstrzygnięcia nie wymienione wprost regulacje prawne zawarte w art. 567 k.p.c. oraz art. 688 k.p.c. w związku z art. 618 - 625 k.p.c., a nadto art. 43 i 45 k.r.o. Poczynione ustalenia faktyczne, co do zasady należało uznać za niewadliwe, w zakresie nieuwzględnionym przez apelację wnioskodawczyni, a wskazanym w następnych akapitach tego uzasadnienia.

Sąd Okręgowy w toku postępowania odwoławczego, uzupełnił ustalenia faktyczne o następujące okoliczności.

Ustalenia te Sąd Okręgowy uzupełnił o następujące okoliczności.

Wnioskodawczyni w okresie od lipca 2020r. do czerwca 2022r. ponosiła opłaty z tytułu czynszu za lokal mieszkalny położony w R. przy ul. (...). Łączna wysokość opłat za ten okres wyniosła 25 493,99 zł.

(dowód: kartoteka finansowa za okres od 1 lipca 2020r. do 31 grudnia 2021r., k. 302; kartoteka finansowa za okres od września 2021r. do czerwca 2022r., k. 350)

Uczestnik postępowania w okresie od 28 sierpnia 2016r. do 27 sierpnia 2022r. ponosił opłaty z tytułu ubezpieczenia samochodu osobowego marki C. (...) z 2004r. o nr rej. (...). Opłaty za ten okres z tytułu ubezpieczenia (...), (...) oraz pakietu dodatkowego (pakiet w drodze) wyniosły łącznie 6348 zł, przy czym opłaty z tytułu ubezpieczenia (...)wyniosły 3431 zł.

(dowód: polisy ubezpieczenia, k. 322 – 333)

Mając na względzie powyższe, w pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że przedmiotem podziału jest majątek objęty wspólnością majątkową małżonków, istniejący w dacie jej ustania i w dacie podziału. Ruchomości i nieruchomości wchodzące w skład majątku w tej dacie muszą jednak istnieć w dacie dokonywania podziału, bowiem decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia mają okoliczności istniejące w dacie zamknięcia rozprawy (art. 316 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Sąd ma obowiązek orzeczenia o przyznaniu jednemu z byłych małżonków istniejących składników majątkowych i dokonania rozliczenia ich wartości. Składniki bezprawnie zniszczone lub zbyte przez jednego z małżonków podlegają rozliczeniu, natomiast składniki zużyte w toku normalnego używania nie są uwzględniane. (porównaj: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z dnia 26 czerwca 2013r., II CSK 583/12).

Mając na względzie powyższe nie było podstaw do stwierdzenia, że w skład majątku podlegającego podziałowi wchodziło prawo najmu, gdyż jak wynika z poczynionych ustaleń faktycznych, uczestnik postępowania J. K. w dniu 14 marca 2017r. złożył oświadczenie, w którym zrzekł się prawa najmu do lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w R. - K.. Z tych względów z ustalonych przez Sąd I instancji składników majątku wspólnego należało wyeliminować to prawo, jak również związane z tym nakłady.

Sąd I instancji nadto pominął, że uczestnik postępowania na rozprawie w dniu 18 lipca 2019r. cofnął wniosek o rozliczenie pralki automatycznej (...) (...) oraz dwóch łóżek dla dzieci. Z tych względów z ustalonych przez Sąd I instancji składników majątku wspólnego należało wyeliminować również wskazane powyżej ruchomości, jak również uzupełnić zaskarżone postanowienie o rozstrzygnięcie o umorzenie postępowania w tym zakresie.

Odnośnie natomiast kwestionowanego przez wnioskodawczynię zaliczenia do składników majątku wspólnego w postaci telewizor T. (...), wnioskodawczyni, co prawda podnosiła, że ruchomość ta została zakupiona ze środków finansowanych (prezentów) zgromadzonych przez syna stron w trakcie komunii, niemniej jednak uczestnik postępowania zaprzeczył takim okolicznościom. Wobec takiego stanowiska uczestnika postępowania to wnioskodawczyni winna wykazać tą okoliczność przy pomocy innych środków dowodowych. Niemniej jednak, na ta okoliczność nie powołała dalszych dowodów, w związku z tym, zgodnie z dyspozycją art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c., należało uznać, że ciężar dowodowy nie został przez nią prawidłowo zrealizowany.

Podobnie należało ocenić sytuację odnośnie „barbórki”, odprawy emerytalnej i „14 pensji” uzyskanej przez uczestnika postępowania, iż wnioskodawczyni nie wykazała aby środki te nie zostały wykorzystane na zaspokojenie potrzeb rodziny. Co istotne środki te wpłynęły na dwa lata przez ustaniem wspólności majątkowej, w związku z tym, należało przyjąć, że zostało ona zużytkowane na zaspokojenie potrzeb rodziny, natomiast powołane przez wnioskodawczynię okoliczności nie zostały należycie wykazane zgodnie z dyspozycją art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c.

Pomijając zatem wskazane powyżej ruchomości i nieruchomości należało ustalić wartość składników majątku wspólnego na kwotę 23.271,45 zł, a zatem każdemu przysługiwał udział o wartości 11.635,72 zł. Przyznanie tych środków nastąpiło w sposób zaproponowany przez wnioskodawczynię i uczestnika postępowania. Wartość składników przyznana wnioskodawczyni ma wartość 1345 zł, natomiast wartość składników przyznana uczestnikowi postępowania wyniosła 11154,81 zł. Oznacza to, że różnica pomiędzy składnikami przyznanymi w punkcie 1 postanowienia a należnym wnioskodawczyni udziałem wynosi 10290,72 zł, natomiast w przypadku uczestnika ta różnica jest znacznie mniejsza i wynosi 480.92 zł.

Niemniej nadto wskazać należy, że należało uwzględnić nakłady uczestnika na ubezpieczenie samochodu aczkolwiek tylko do wartości ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej albowiem, Co wynika z art. 4 pkt 1 ustawy o

ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r. poz. 621), tylko w tym zakresie ponoszenie tych kosztów jest obowiązkowe, tj. co do kwoty 3.431 zł. Połowę tych nakładów, tj. kwotę 1715,50 zł winna wnioskodawczyni zwrócić uczestnikowi postępowania.

Powyższe przenosi się na konieczność ustalenia wysokości dopłaty dla wnioskodawczyni na kwotę 8575,22 zł, natomiast dla uczestnika na kwotę 2196,42 zł. Różnica pomiędzy tymi kwotami wynosi 6378,80 zł i taka kwota stanowi należną wnioskodawczyni dopłatę.

Z tych względów zaskarżone postanowienie podlegało zmianie w oparciu o art. 386 § 1 k.p.c., natomiast w pozostałym zakresie apelacje podlegały oddaleniu w oparciu o art. 385 k.p.c.

Biorąc pod uwagę regulację art. 520 § 1 k.p.c. należało orzec jak w pkt 3. sentencji, albowiem w toku prowadzonego postępowania o podział majątku wspólnego nie wystąpiła sprzeczność interesów, dlatego też należało zastosować zasadę rozliczenia kosztów obowiązującą w postępowaniu nieprocesowym (porównaj: postanowienie Sądu Najwyższego z 19 listopada 2010r., sygn. akt III CZ 46/10, OSNC 2011/7–8/88, postanowienie Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2012r., sygn. akt V CZ 30/12).

SSO Andrzej Dyrda